

Asia: VN/650/2022

Lausuntopyyntö toimeentulotukilain uudistamiseen liittyvästä hallituksen esityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi toimeentulotuesta annettua lakia, sosiaalihuoltolakia ja kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia.

Toimeentulotuen hakemista koskevasta menettelystä ehdotetaan säädettäväksi nykyistä tarkemmin. Toimeentulotukiasiointi olisi toteutettava eri asiakasryhmien tarpeet huomioiden ja toimeentulotukiasioiden käsittelyssä sosiaalihuollon näkemysten huomioimisesta säädettäisiin nykyistä tarkemmin. Lisäksi tarkennetaan säännöksiä tietojen luovuttamisesta viranomaisten välillä sekä ehdotetaan säädettäväksi valtakunnallisesta toimeentulotukiasioiden neuvottelukunnasta sekä alueellisista neuvottelukunnista. Myös toimeentulotuen määräytymistä ja rakennetta koskevaa sääntelyä ehdotetaan tarkennettavaksi. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia lain rakenteeseen sekä ehdotetaan muutoksia, jotka aiheutuvat siitä, että sosiaalihuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille.

Esityksen tavoite parantaa erityisesti sosiaalihuollon ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden asemaa toimeentulotuen hakijoina on kannatettava. Toimeentulotuella pyritään turvaamaan sosiaalisesti hyväksyttävä elintaso. Toimeentulotuki ei ole ulosottokaaren mukainen ulosmitattava tulo, eikä sitä lueta mukaan ulosmittauksen tulopohjaan. Ehkäisevän toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi ylivelkaantumisen tilanteisiin, asumisen turvaamiseen ja taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi. Esityksessä perusteet ehkäisevän toimeentulotuen myöntämiselle pysyvät ennallaan. Ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisellä voidaan vaikuttaa velkaantumisen aiheuttamien haittojen pienentämiseen ja sen arviointi edellyttää hyvää harkintaa. Esitetyillä muutoksilla ei ole vaikutusta ulosottomenettelyyn.

Ulosottolaitoksen ennakoivan talousneuvonnan tavoitteena on ylivelkatilanteiden ennaltaehkäisy ja niiden aiheuttaminen haittojen pienentäminen. Ennakoiva talousneuvonta antaa tietoa ulosottomenettelystä ja toimii yhteistyössä talous- ja velkaneuvonnan kanssa. Ennakoiva talousneuvonta on uusi toiminta ja tuli osaksi Ulosottolaitoksen pysyvää toimintaa kuluvan vuoden alussa. Ennakoiva talousneuvonta tekee yhteistyötä sosiaalipalveluiden kanssa ja toivoo yhteistyön vakiintuvan koko maassa osaksi taloudellisen tuen palveluja.

Toukola Juhani
Ulosottolaitos

Tammenkoski Riina
Ulosottolaitos